



Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2018. gada 12. septembrī
(OR. en)

12108/18

EF 235
ECOFIN 818
DROIPEN 122
CRIMORG 120
CODEC 1457

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs:	Direktors <i>Jordi AYET PUIGARNAU</i> kungs, Eiropas Komisijas ģenerālsekretāra vārdā
Saņemšanas datums:	2018. gada 12. septembris
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretārs <i>Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN</i> kungs
K-jas dok. Nr.:	COM(2018) 645 final
Temats:	KOMISIJAS PAZIŅOJUMS - Stiprinot Savienības regulējumu attiecībā uz prudenciālu uzraudzību un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas uzraudzību finanšu iestādēm

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2018) 645 *final*.

Pielikumā: COM(2018) 645 *final*



Briselē, 12.9.2018.
COM(2018) 645 final

**KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, EIROPADOMEI,
PADOMEI, EIROPAS CENTRĀLAJAI BANKAI, EKONOMIKAS UN SOCIĀLO
LIETU KOMITEJAI UN REĢIONU KOMITEJAI**

**Stiprinot Savienības regulējumu attiecībā uz prudenciālu uzraudzību un nelikumīgi
iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas uzraudzību finanšu iestādēm**

1. IEVADS

Savienības finanšu sistēmas pamatā ir spēcīgs tiesiskais un uzraudzības regulējums, kas pēdējo gadu laikā tika būtiski pārstrādāts, lai nodrošinātu to iestāžu drošību un stabilitāti, kas darbojas finanšu sektorā, un finanšu sistēmas stabilitāti. Pastiprinātais regulējums tagad paredz banku savienību, kuras izveide pašlaik tiek pabeigta¹. Banku savienības pirmie divi pīlāri ir veiksmīgi izveidoti, nosakot, ka vienotais uzraudzības mehānisms un vienotais neregulējuma mehānisms ir līdzatbildīgi par banku sistēmu iesaistītajās dalībvalstīs, un tās pamatā ir vienots noteikumu kopums, kas attiecas uz Savienību kopumā. Lai atbalstītu vienveidīgu un efektīvu finanšu uzraudzību visā Savienībā, Komisija ir arī iesniegusi tiesību aktu priekšlikumus, lai palielinātu Eiropas uzraudzības iestāžu pilnvaras un pārvaldību². Šiem priekšlikumiem ir būtiska nozīme kapitāla tirgu savienībā, un tie ir ātri jāpieņem.

Būtiska šī regulējuma un labi funkcionējošas banku un kapitāla tirgu savienību daļa ir spēcīga un uzticama sistēma, kā atklāt un apkarot nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un terorisma finansēšanu. Lai gan pašreizējā sistēma pēdējo gadu laikā ir ievērojami uzlabota, ir vajadzīgas ātras leģislatīvas un neleģislatīvas darbības, lai novērstu vairākus konstatētos trūkumus.

Savienības regulējums attiecībā uz nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu un terorisma finansēšanas apkarošanu³ ir padarīts ievērojami stingrāks, pieņemot ceturto direktīvu par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu⁴, saskaņā ar starptautiskajiem standartiem⁵. Piektā direktīva par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu⁶, kas stājas spēkā 2018. gada jūlijā, nolūkā to transponēt līdz 2020. gada 10. janvārim, sniegs turpmākus būtiskus uzlabojumus. Tā ir stingrāka par starptautiskajiem standartiem un ietver pasākumus, lai uzlabotu pārredzamību attiecībā uz faktiskajām īpašumtiesībām, tā nostiprina regulējumu augsta riska trešo valstu novērtējumam, novērš riskus, kas saistīti ar anonīmām priekšapmaksas kartēm un virtuālām valūtām, un ietver noteikumus par sadarbību starp nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas un prudenciālās uzraudzības iestādēm.

Neraugoties uz šo pastiprināto tiesisko regulējumu, vairāki nesenie nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas gadījumi Eiropas bankās ir radījuši bažas par to, ka Savienības uzraudzības sistēmā joprojām pastāv nepilnības. Konkrētāk, nav skaidri formulēta saikne starp prudenciālās uzraudzības un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas noteikumiem finanšu iestādēm. Komisijai ir arī bažas par novēlotu uzraudzības reakciju un trūkumiem sadarbības un informācijas apmaiņas jomā gan valsts līmenī – starp prudenciālās uzraudzības

¹ Skatīt Paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Centrālajai bankai, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai par banku savienības izveides pabeigšanu, COM(2017) 592 final; Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Eiropadomei, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Pabeidzot kapitāla tirgu savienības izveidi līdz 2019. gadam – laiks pārtrūnāt īstenošanu” – COM/2018/0114 final.

² COM(2017) 536 final.

³ Šajā paziņojumā atsaucies uz nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu jāsaprot kā atsaucies arī uz terorisma finansēšanas apkarošanu.

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2015/849 (2015. gada 20. maijs) par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 648/2012 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2005/60/EK un Komisijas Direktīvu 2006/70/EK.

⁵ Finanšu darbību darba grupa ir starptautisko standartu noteicējs attiecībā uz nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, un tās ieteikumus ievēro visi tās dalībnieki.

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/843 (2018. gada 30. maijs), ar ko groza Direktīvu (ES) 2015/849 par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, un Direktīvas 2009/138/EK un 2013/36/ES.

un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas iestādēm –, gan pāri robežām – starp dažādu dalībvalstu vai trešo valstu iestādēm⁷.

Lai gan šie gadījumi attiecas tikai uz ļoti mazu Savienības finanšu sistēmas daļu, tie ietekmē tās reputāciju, un Savienībai ir ātri un izlēmīgi jārīkojas, lai novērstu konstatētos trūkumus un vēl vairāk samazinātu riskus Savienības finanšu sistēmā, kurus rada nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas darbības.

Šīs bažas ir paudušas arī citas Savienības iestādes. Reaģējot uz nesenajiem skandāliem, Eiropas Parlamentā tika organizētas vairākas uzklaušanās, savukārt Padomē šo jautājumu izvirzīja finanšu ministri, un pavisam nesen to savā 2018. gada 25. jūnija vēstulē Eiropadomes priekšsēdētājam Tuskam⁸ pieminēja Eurogrupas priekšsēdētājs Sentēnu. Šis jautājums ir uzsvērts arī Francijas un Vācijas Mesebergas deklarācijā un ceļvedī, ko izdeva 2018. gada 19. jūnijā⁹.

Sākotnējās atbildes ietvaros 2018. gada maijā Komisija aicināja Eiropas uzraudzības iestāžu priekšsēdētājus, Eiropas uzraudzības iestāžu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas komitejas priekšsēdētāju un Eiropas Centrālās bankas Uzraudzības valdes priekšsēdētāju izveidot apvienotu darba grupu, lai ierosinātu kolektīvu pārdomu procesu par veidiem, kā uzlabot pašreizējo regulējumu sadarbībai starp nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas un prudenciālās uzraudzības iestādēm.

Nemot vērā iepriekš minēto, šajā paziņojumā kopā ar pievienoto tiesību akta priekšlikumu ir paredzēti pasākumi, kas vajadzīgi, lai vēl vairāk uzlabotu finanšu iestāžu uzraudzību Savienībā ar mērķi apkarot nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un terorisma finansēšanu. Visu attiecīgo iestāžu izlēmīga rīcība arī turpmāk veicinās Savienības finanšu sistēmas un jo īpaši banku savienības integritāti, sekmēs finanšu stabilitāti un vēl vairāk samazinās finanšu noziegumus Savienībā.

2. KĀPĒC IR VAJADZĪGA ES LĪMEŅA RĪCĪBA

ES ir ieviests spēcīgs tiesiskais regulējums nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanai un apkarošanai. Tas transponē Finanšu darbību darba grupas starptautiskos standartus, kā arī paredz papildu aizsardzības pasākumus, lai nodrošinātu drošu un labi funkcionējošu ES finanšu sistēmu. Šī nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas regulējuma stūrakmens ir tas, ka finanšu iestādēm, kā arī citām vienībām ir jāievieš iekšējas sistēmas, lai identificētu un novērtētu ar to darījumdarbību saistītos nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas riskus un lai šos riskus pārvaldītu. Uzraudzības regulējums nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas

⁷ Šie gadījumi notika, pirms tika transponēta piektā direktīva par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu, kas uzlabos sadarbību un informācijas apmaiņu starp visām attiecīgajām iestādēm.

⁸ “(..) ir panākta vienošanās par to, cik svarīgi ir pastiprināt pašreizējo uzraudzību pār nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas pasākumu īstenošanu. Vispirms iestādes jūlijā sagatavos ziņojumu. Uz šā pamata un ciešā sadarbībā ar valstu kompetentajām iestādēm būtu jāpanāk vienošanās par turpmākiem pasākumiem līdz 2018. gada beigām, iespējams, rīcības plāna ietvaros.”

⁹ “Lai novērstu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, mums ir vajadzīgi būtiski pamatkritēriji, lai ticami novērtētu banku sektorā pastāvošos riskus, kas saistīti ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju. Turklāt mums ir vajadzīgs stingrs uzraudzības process, lai ziņotu par šo kritēriju efektīvu īstenošanu. Eiropas iestādēm, tostarp VUM, un dalībvalstīm, kā arī Francijai un Vācijai sniedzot kopīgu ieguldījumu, līdz 2018. gada decembrim būtu jāizstrādā gan kritēriji, gan uzraudzības process. Ir svarīgi, lai šis process būtu ne tikai formāls, bet arī būtiski samazinātu riskus, ko rada pārāk lielas neatbilstība attiecībā uz nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu.”

apkarošanai ir ietverts vienā instrumentā – direktīvā par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu, kas attiecas arī uz vairākiem dalībniekiem ārpus finanšu pakalpojumu sektora. Uzraudzība attiecībā uz to, kā tiek ievēroti tiesību akti nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas jomā, atbilst valsts pieejai, kuras pamatā ir uzņēmējas valsts uzraudzība, tikai minimālā līmenī saskaņojot uzraudzības kompetences un nesaskaņojot uzraudzības iestāžu pilnvaras.

Uzdevums samazināt nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas risku finanšu iestādēs ir nošķirts no prudenciālās uzraudzības iestāžu uzdevuma nodrošināt finanšu iestāžu drošību un noturību, kā arī finanšu sistēmas stabilitāti kopumā, bet cieši saistīts ar to. Šo uzdevumu veic, pamatojoties uz Savienības prudenciālās uzraudzības regulējumu attiecībā uz finanšu iestādēm, kurš ietver vairākus leģislatīvus instrumentus dažādos finanšu pakalpojumu sektoros¹⁰. Prudenciālās uzraudzības pilnvaras ir plaši saskaņotas, un atbildība galvenokārt tiek uzticēta piederības valsts iestādei. Banku gadījumā kopš vienotā uzraudzības mehānisma izveides Eiropas Centrālā banka un valstu kompetentās iestādes daļa uzraudzības pilnvaras dalībvalstīs, kuras piedalās banku savienībā.

Šis pašreizējais regulējums aptver dažādas iestādes dažādās jurisdikcijās, kurām ir dažādi uzraudzības uzdevumi, pilnvaras un pienākumi. Lai šīs iestādes būtu efektīvas, tām cieši jāsadarbojas. Piektā direktīva par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu likvidēs šķēršļus sadarbībai starp nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas un prudenciālās uzraudzības iestādēm, tostarp ar Eiropas Centrālo banku.¹¹ Tomēr ir vajadzīgi turpmāki pasākumi, lai nodrošinātu efektīvu sadarbību uzraudzības jomā, jo īpaši gadījumos, kad finanšu iestādes darbojas pārrobežu mērogā.

a) Direktīvas par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu ievērošanas uzraudzība

Direktīvas par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu pamatā ir minimāla saskaņošana. Tā ietver augsta līmeņa principus un dažus detalizētus norādījumus uzraudzības iestādēm. Tā īstenošanu atstāj dalībvalstu ziņā, kas ir radījis atšķirīgu valstu uzraudzības praksi. Pašlaik nepastāv obligāts mehānisms vai detalizēti norādījumi, lai nodrošinātu pastāvīgu un strukturētu sadarbību starp nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu un finanšu iestāžu prudenciālās uzraudzības iestādēm, kuras darbojas pāri robežām, un tām ir rīcības brīvība izlemt, kādu informāciju izplatīt un kad to darīt. Nav sīki noteiktas pilnvaras uzraudzības iestādēm nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas jomā¹². Turklāt koordinācija ar trešām valstīm joprojām ir sadrumstalota.

b) Prudenciālās uzraudzības iestāžu, tostarp Eiropas Centrālās bankas, kas pilda uzraudzības funkcijas, apsvērtie aspekti, kuri ir saistīti ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu

¹⁰ Minētie tiesību akti ietver Direktīvu 2013/36/ES par piekļuvi kredītiestāžu darbībai un kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību prudenciālo uzraudzību (Kapitāla prasību direktīva); 2014. gada 15. maija Direktīvu 2014/65/ES par finanšu instrumentu tirgiem (FTID); 2009. gada 25. novembra Direktīvu 2009/138/EK par uzņēmējdarbības uzsākšanu un veikšanu apdrošināšanas un pārapdrošināšanas jomā (Maksātspēja II).

¹¹ Piektās direktīvas par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu mērķis ir likvidēt šķēršļus un uzlabot informācijas apmaiņu starp nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas un prudenciālās uzraudzības iestādēm, aicinot tās pēc iespējas lielākā mērā sadarboties. Turklāt, ja finanšu ziņu vākšanas vienība (FIU) veic analīzi un tai rodas aizdomas, tai ir pienākums izplatīt informāciju attiecīgajām kompetentajām iestādēm, kas varētu ietvert prudenciālo uzraudzības iestādi.

¹² Direktīva par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu attiecas uz “pastiprinātām uzraudzības pilnvarām”.

Pastāv skaidras saiknes starp nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un prudenciālo uzraudzību. Nespēja novērst nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas riskus var negatīvi ietekmēt atsevišķu iestāžu finansiālo noturību, iekšējā tirgus integritāti, kā arī finansiālo stabilitāti. Tāpēc prudenciālās uzraudzības tiesību aktos finanšu iestāžu uzraudzības iestādēm ir noteikts pienākums visā to darbā ņemt vērā ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju saistītos aspektus¹³.

Tomēr praksē uzraudzības iestādēm piemēro dažādi transponētus valsts noteikumus, jo prudenciālās uzraudzības prasības tiesību aktos nav papildinātas ar saskaņotiem norādījumiem. Turklāt, neraugoties uz skaidru kompetenci attiecībā uz licences atsaukšanu gadījumos, kad ir nopietni pārkāpti noteikumi par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu, kas ir ietverti gan prudenciālajā, gan nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas regulējumā, nav pietiekamas skaidrības par nosacījumiem, ar kādiem atļaujas var atsaukt. Sadarbība starp uzraudzības iestādēm un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas iestādēm ir lielā mērā atkarīga arī no attiecīgo iestāžu labticības un atsaucības.¹⁴

Banku savienībā Eiropas Centrālā banka nav atbildīga par to, lai nodrošinātu, ka tiktu ievēroti noteikumi, kas izklāstīti direktīvā par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu. Tomēr Eiropas Centrālajai bankai, pildot uzraudzības funkcijas, ir uzdots tieši pārraudzīt nozīmīgas iestādes, un tādēļ tā saskaras ar iepriekšminētajām problēmām. Papildu problēmas rada tās pienākums attiecībā uz prudenciālās uzraudzības aspektiem, kas saistīti ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas uzraudzību, piemērot valsts tiesību aktus, ar kuriem transponē ES direktīvas visās dalībvalstīs, kuras piedalās vienotajā uzraudzības mehānismā, un paļauties uz tiem. Dažādi dalībvalstu transponēšanas veidi banku savienībā rada būtiskas atšķirības attiecībā uz informāciju, ko Eiropas Centrālā banka var iegūt, iespējam vērsties valsts finanšu ziņu vākšanas vienībās vai nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas iestādēs, kā arī pieejamiem uzraudzības instrumentiem atkarībā no attiecīgās bankas piederības valsts.

Turklāt Eiropas Centrālajai bankai, pildot tās uzraudzības funkcijas, ir uzticētas arī noteiktas kompetences¹⁵ attiecībā uz mazāk nozīmīgām iestādēm banku savienībā, tostarp konkrētiem novērtējumiem par riskiem, kas saistīti ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu. Īstenojot šo kompetenci, Eiropas Centrālajai bankai ir jāpaļaujas uz informāciju, ko sniedz gan valstu prudenciālās uzraudzības iestādes, gan nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas uzraudzības iestādes, kuras piemērošanas joma dažādās jurisdikcijās var būtiski atšķirties.

c) Eiropas uzraudzības iestāžu loma

¹³ Prudenciālās uzraudzības iestādēm ir jāņem vērā ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju saistīti aspekti, piešķirot atļaujas, novērtējot būtiskas līdzdalības iegūšanu vai veicot atbilstības un piemērotības novērtējumus parastā uzraudzības gaitā, kas ir daļa no pastāvīgā risku novērtējuma, kuram var tikt pakļauta finanšu iestāde, kā arī gadījumos, kad atļauja tiek atsaukta, jo ir nopietni pārkāpti noteikumi par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu.

¹⁴ Prudenciālais regulējums neparedz skaidri noteiktus sadarbības pienākumus starp prudenciālās uzraudzības un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas uzraudzības iestādēm, kas ļautu laikus un regulāri prudenciālos novērtējumus iekļaut ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu saistītus konstatējumus, turklāt prudenciālās uzraudzības iestādēm nav pienākums paziņot saviem partneriem nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas jomā vai finanšu ziņu vākšanas vienībām (FIU), ja tās atklāj pierādījumus par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju vai terorisma finansēšanu vienībās, ko tās uzrauga.

¹⁵ Eiropas Centrālā banka atbild par atļaujas izsniegšanu, licences anulēšanu un novērtējumu par būtiskas līdzdalības iegūšanu attiecībā uz mazāk nozīmīgām iestādēm.

Eiropas uzraudzības iestādes¹⁶ ir to dibināšanas regulās īpaši pilnvarotas nodrošināt, lai Savienības prudenciālās uzraudzības noteikumi un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas regulējumi tiktu piemēroti konsekventi, efektīvi un iedarbīgi. Turklāt direktīva par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu pilnvaro Eiropas uzraudzības iestādes veicināt nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas uzraudzības konvergenci konkrētos aspektos, izdodot pamatnostādnes un sagatavojot regulatīvo tehnisko standartu projektu.

Lielākā daļa šo iestāžu darba ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu notiek nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas komitejā, kas ir apvienotās komitejas apakškomiteja, kurā kopīgi darbojas nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas uzraudzības iestādes. Visām attiecīgajām Uzraudzības padomēm ir jāpieņem starpnozaru noteikumi, kas ir vairāku Eiropas uzraudzības iestāžu kompetencē. Praksē jautājumus, kas saistīti ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu, visaktīvāk risina Eiropas Banku iestāde, un tās darbība neaprobežojas tikai ar kopīgajām darbībām.¹⁷

Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršana ir tikai viens no daudzajiem Eiropas uzraudzības iestāžu uzdevumiem, un tāpēc šim uzdevumam ir jāsacenšas par resursiem. Turklāt apgrūtinotais un ilgstošais process, kas ir apvienotās komitejas lēmumu pieņemšanas pamatā, apvienojumā ar to, cik atšķirīgas ir šo trīs iestāžu prioritātes nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas jautājumos, ir līdz šim tās lomu lielā mērā ierobežojis.

3. STRATĒGIJA VIENOTAI SADARBĪBAI UZRAUDZĪBAS JOMĀ

Piektās direktīvas par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu pieņemšana ir svarīgs solis ceļā uz regulējuma nostiprināšanu. Lai efektīvi apkarotu finanšu noziegumus, tostarp noziegumus nodokļu jomā, ir pienācīgi jāīsteno jaunie noteikumi, un ir nepieciešama ciešāka koordinācija starp dažādām iestādēm.

Tomēr ir jāizstrādā plašāka stratēģija, kuras mērķis ir nodrošināt, ka finanšu iestāžu un tirgu uzraudzība ir efektīva un noturīga, kad tiek risinātas problēmas, ko rada nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācija un terorisma finansēšana. Finanšu stabilitātes saglabāšana ir kopīgs nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas un prudenciālās uzraudzības regulējumu mērķis, kas nozīmē, ka ir ne tikai skaidri jānošķir dažādo iestāžu uzdevumi, bet arī jākoordinē un savstarpēji jāpastiprina visa to rīcībā esošo pilnvaru klāsta izmantojums, kā arī jānodrošina attiecīgās informācijas apmaiņa un strukturēta aprīte.

Ierosinātās stratēģijas pamatā ir analīze, ko veikusi iepriekšminētā apvienotā darba grupa, kuru sasauc Komisija. Tajā ir iekļautas īstermiņa leģislatīvās un neleģislatīvās iniciatīvas apvienojumā ar vērienīgākiem ilgtermiņa mērķiem, kam būtu pakāpeniski jāveicina mijiedarbība starp nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas un prudenciālās uzraudzības regulējumu.

3.1. ĪSTERMIŅA LEĢISLATĪVĀS INICIATĪVAS

¹⁶ Eiropas Banku iestāde, Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde, Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestāde.

¹⁷ Piemēram, Eiropas Banku iestāde ir publicējusi savu "Atzinumu par klienta uzticamības pārbaudes pasākumu piemērošanu patvēruma meklētājiem", lai veicinātu vienotu pieeju, nodrošinot patvēruma meklētāju piekļuvi maksājumu kontiem; Eiropas Banku iestāde aktīvi darbojas Bāzeles komitejas nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas ekspertu grupā; un Eiropas Banku iestāde ir uzsākusi pati savus pārskatīšanas procesus attiecībā uz nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas uzraudzības iestādēm, lai stiprinātu banku uzraudzības efektivitāti nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas jomā.

Vairāki jautājumi ir steidzami risināmi, veicot tiesību aktu grozījumus. Vairākus būtiskus grozījumus, kuri varētu ievērojami uzlabot prudenciālās uzraudzības regulējumu attiecībā uz riskiem, kas saistīti ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu, tādējādi veicinot riska samazināšanu finanšu sektorā, varētu jau izskatīt notiekošajās likumdošanas sarunās.

3.2.1 Banku prudenciālās uzraudzības regulējuma pastiprināšana – izmaiņas Kapitāla prasību direktīvā

Lai gan piektajā direktīvā par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu tiek pastiprinātas prasības par sadarbību starp dažādām valsts iestādēm un uzlabota pārrobežu sadarbība, atsevišķi noteikumi nozaru tiesību aktos un jo īpaši Kapitāla prasību direktīvā var netīši ietekmēt sadarbību nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas jomā. Jo īpaši problemātisks ir tās stingrais konfidencialitātes režīms, kā arī tas, ka nepastāv skaidrs prudenciālās uzraudzības iestāžu pienākums sadarboties ar attiecīgajām nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas iestādēm un struktūrām.

Šajā sakarā Eiropas Parlaments ir iesniedzis divus attiecīgus grozījumus Komisijas 2016. gada novembra priekšlikumā grozīt Kapitāla prasību direktīvu (risku mazināšanas pasākumu kopuma daļā) attiecībā uz informācijas apmaiņu un sadarbības pienākumu starp prudenciālās uzraudzības un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas iestādēm un struktūrām. Komisija stingri atbalsta uzlabotu informācijas apmaiņu un pienākumu īstenot sadarbību starp prudenciālās uzraudzības un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas iestādēm un struktūrām:

- Saistībā ar uzlabotām informācijas apmaiņas prasībām visām attiecīgajām iestādēm un struktūrām, kuras saņem, analizē un apstrādā informāciju, kas saistīta ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu, būtu nepārprotami jāpiemēro konfidencialitātes atbrīvojumi;
- Ņemot vērā sadarbības pienākumu, visām attiecīgajām iestādēm vajadzētu būt iespējai vērsties Eiropas Banku iestādē, ja rodas domstarpībām par sadarbību un informācijas apmaiņu. Eiropas Banku iestādei varētu arī uzticēt skaidri noteiktas pilnvaras precizēt sadarbības un informācijas apmaiņas kārtību, jo īpaši attiecībā uz pārrobežu grupām un saistībā ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas noteikumu pārkāpumu identificēšanu.

3.2.2. Uzraudzības konverģences uzlabošana – pastiprināts priekšlikums par Eiropas uzraudzības iestāžu pārskatu

Saskaņā ar pašreizējo tiesisko regulējumu Eiropas uzraudzības iestādes jau sniedz ieguldījumu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas risku uzraudzības jomā, un tām ir vairākas pilnvaras, kuras tās tiek aicinātas pilnībā izmantot, lai palielinātu savu ieguldījumu cīņā pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un terorisma finansēšanu. Tomēr jāveic drosmīgāki pasākumi, lai nodrošinātu, ka ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu saistītie riski tiek sistemātiski, efektīvi un konsekventi iekļauti visu attiecīgo iestāžu uzraudzības stratēģijās un praksē. Lai to panāktu, būtiska nozīme būs Eiropas Banku iestādei.

Komisijas 2017. gada septembra priekšlikums pārskatīt Eiropas uzraudzības iestāžu dibināšanas regulas paredz stiprināt Eiropas uzraudzības iestāžu spēju nodrošināt vienvērtīgu un efektīvu finansiālu uzraudzību, pastiprinot to pilnvaras, ieviešot neatkarīgāku un

efektīvāku pārvaldības sistēmu un sniedzot Eiropas uzraudzības iestādēm piemērotāku finansēšanas mehānismu to uzdevumu veikšanai. Komisija **mudina likumdevējus panākt ātru vienošanos par šo priekšlikumu.**

Tomēr, runājot par šo iestāžu lomu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas jomā, ir vajadzīgas turpmākas izmaiņas, lai izveidotu efektīvāku sistēmu. Lai nodrošinātu kvalitatīvu uzraudzību nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas jomā un efektīvu koordināciju starp dažādām iestādēm visās dalībvalstīs, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas pienākumi visā finanšu sektorā ir īpaši jāuztic vienai no Eiropas uzraudzības iestādēm, proti, Eiropas Banku iestādei. Tās pilnvarām jābūt precīzāk formulētām un visaptverošākām, pievienojot skaidru uzdevumu kopumu, atbilstošas pilnvaras un atbilstīgus resursus. Tāpēc Komisija šodien grozīja savu pašreizējo priekšlikumu, ar ko groza Eiropas uzraudzības iestāžu dibināšanas regulas, lai četros veidos pastiprinātu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas pilnvaras.

i. Optimizēt speciālo zināšanu un resursu izmantojumu attiecībā uz uzdevumiem, kas saistīti ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu

Tiek ierosināts, lai resursus un speciālās zināšanas, kas pašlaik ir izkaisītas trijās Eiropas uzraudzības iestādēs un apvienotās komitejas īpašajā apakškomitejā, tiktu centralizētas Eiropas Banku iestādē, tām piešķirot stabilāku atbalsta struktūru. Ir lietderīgi veikt koncentrāciju Eiropas Banku iestādē, jo banku sektorā nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas riskiem varētu būt sistēmiska ietekme.

Būtu jānodrošina, ka pienācīgā pārstāvības līmenī tiek iesaistītas visas nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas valsts uzraudzības iestādes, kas ir atbildīgas par visām attiecīgajām finanšu sektora vienībām, attiecībā uz nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas regulatīviem uzdevumiem, piemēram, saistošu tehnisko standartu, pamatnostādņu un ieteikumu izstrādi. Šajā nolūkā pašreizējā apvienotās komitejas nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas komiteja būtu jāpārveido par Eiropas Banku iestādes pastāvīgo komiteju. Tajā būtu jāiekļauj visu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas uzraudzības iestāžu vadītāji, līdzīgi kā attiecībā uz neregulējuma komiteju, kas izveidota saskaņā ar Banku atveseļošanas un neregulējuma direktīvas 127. pantu¹⁸.

ii. Precizēt ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu saistīto uzdevumu jomu un saturu

Nemot vērā to, ka ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu saistītajām bažām ir horizontāls raksturs, tiek ierosināts dibināšanas regulā sīkāk precizēt Eiropas Banku iestādes uzdevumus nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas jomā, kā tas jau notiek attiecībā uz uzdevumiem, kas ir saistīti ar patērētāju tiesību aizsardzību¹⁹. Eiropas Banku iestāde iegūs īpašu kompetenci attiecībā uz nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu, savukārt apvienotā komiteja risinās starpnozaru jautājumus, kas saistīti ar uzdevumiem nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas jomā, kuriem nepieciešamas Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestādes un Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādes speciālās zināšanas. Eiropas Banku iestādes centralizētie uzdevumi, kas saistīti ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu, attiektos uz tiem atbildīgajiem subjektiem, kas minēti direktīvā par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu un kuri ietilpst regulu par Eiropas uzraudzības iestādēm darbības joma, kā arī šādu iestāžu uzraudzības iestādēm.

¹⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/59/ES (2014. gada 15. maijs), ar ko izveido kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību atveseļošanas un neregulējuma režīmu.

¹⁹ Eiropas Banku iestādes regulas 9. pants.

iii. *Pastiprināt instrumentus, lai īstenotu ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu saistītos uzdevumus*

Attiecībā uz konkrētajiem uzdevumiem, kas saistīti ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu, tiek ierosināti vairāki pasākumi, lai nodrošinātu, ka nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas darbs ir lielākā mērā efektīvs, iedarbīgs un prioritārs.

- Pamatojoties uz neatkarīgu pārskatīšanu, kas ietverta sākotnējā Komisijas priekšlikumā, Komisija uzskata, ka Eiropas Banku iestādei būtu jāveic **periodiski neatkarīgi pārskati** par jautājumiem, kas saistīti ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu, kuros savu ieguldījumu sniegtu ierosinātās nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas pastāvīgās komitejas eksperti. Katras atsevišķas pārskatīšanas konkrēto formātu un apjomu varētu pielāgot, lai jebkādas vajadzības vai jautājumus, kas saistīti ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas uzraudzību, risinātu konkrētā brīdī vai tālredzīgā veidā²⁰
- Ja pārskatīšanā tiek atklāti nopietni trūkumi nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas un terorisma finansēšanas risku identificēšanā, novērtēšanā vai risināšanā, iestādei būtu **jāinformē Eiropas Parlaments, Padome un Komisija**.
- Lai pildītu savus ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu saistītos uzdevumus, Eiropas Banku iestādei būtu jāklūst par **datu centru** nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas uzraudzībai Savienībā, un tāpēc tai vajadzētu būt iespējai visu vajadzīgo informāciju un datus par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas jautājumiem iegūt no nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas, kā arī prudenciālās uzraudzības iestādēm, kas ietvertu konfidenciālus datus, kuri attiecas uz konkrētiem nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas gadījumiem, kā arī jebkādiem konstatējumiem attiecībā uz nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju individuālos atbilstības un piemērotības novērtējumos.
- Eiropas Banku iestādei būtu arī regulāri jāveic **riska novērtējums**, lai pārbaudītu stratēģijas un resursus saistībā ar visbūtiskākajiem jaunajiem riskiem nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas jomā, un būtu jāatspoguļo šie konstatējumi atzinumā, kas tai divreiz gadā ir jāiesniedz pārvalstiska riska novērtējuma nolūkā, ko Komisija veic saskaņā ar direktīvu par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu.
- Visbeidzot, būtu jāstiprina Eiropas Banku iestādes spēja panākt nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas noteikumu izpildi, tostarp saistībā ar tās pilnvarām, kas attiecas uz Savienības tiesību aktu pārkāpumiem vai saistošo starpniecību. Tādēļ vajadzības gadījumā tai vajadzētu būt spējīgai **lūgt valstu uzraudzības iestādēm izmeklēt gadījumus**, kad tiek apgalvots, ka finanšu sektora operatori ir pārkāpuši savus pienākumus, kas noteikti direktīvā par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu. Turklāt, ja iestāde pieņem lēmumus saskaņā ar spēkā esošajām tiesību aktu pārkāpumu procedūrām vai saistošo starpniecību un ja valsts iestāde šos lēmumus nepilda, iestādei saskaņā ar konkrētiem nosacījumiem vajadzētu būt iespējai **pieņemt lēmumus, kas ir**

²⁰ Papildus vispusīgai katras kompetentās iestādes pārskatīšanai Eiropas Banku iestāde var izvēlēties veikt tematiskus vai padziļinātus pārskatus par atlasītajiem jautājumiem, pārskatīt, kā tiek ievērotas konkrētas regulatīvās prasības, pārskatīt praktiskos uzraudzības procesus dažās izvēlētajās iestādēs, vai veikt cita veida pārskatīšanu, kas saistīta ar attiecīgajiem jautājumiem.

tieši adresēti finanšu sektora operatoriem, pieprasot, lai tie izpilda savas juridiskās saistības ne tikai saskaņā ar tieši piemērojamiem Savienības tiesību aktiem, bet arī saskaņā ar valsts tiesību aktiem, ar kuriem tiek transponētas direktīvas, vai īsteno iespējas, kas dalībvalstīm piešķirtas saskaņā ar Savienības tiesību aktiem.

Šie instrumenti ļautu veikt visaptverošu un atjauninātu uzraudzības stipro un vājo punktu analīzi, kā arī paust viedokli par jauniem nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas draudiem un tendencēm, kurām var būt pārrobežu ietekme.

iv. Stiprināt Eiropas Banku iestādes koordinācijas lomu attiecībā uz jautājumiem, kas saistīti ar starptautisku nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu

Visbeidzot, ir ierosināts piešķirt Eiropas Banku iestādei skaidru atbildību par būtisku, ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu saistītu uzraudzības jautājumu koordinēšanu starptautiskā līmenī. Eiropas Banku iestādei jo īpaši būtu jāuzņemas nozīmīga loma, lai koordinētu sadarbību ar attiecīgajām trešo valstu iestādēm gadījumos, kas ietver pārrobežu aspektu.

3.2. ĪSTERMIŅA NELEĢISLATĪVI PASĀKUMI

Lai nekavējoties novērstu dažus no praktiskajiem šķēršļiem, kas kavē pienācīgu sadarbību, ir nepieciešami proaktīvi kompetento iestāžu saskaņoti pasākumi. Eiropas uzraudzības iestādēm, kā arī Eiropas Centrālajai bankai, pildot uzraudzības funkcijas, būtu jāizmanto to esošās pilnvaras, lai uzlabotu regulējuma pašreizējo īstenošanu.

Eiropas uzraudzības iestāžu darbības

Pasākumi visupirms būtu jāvērs uz aspektiem, kas saistīti ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu banku sektorā, ņemot vērā nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas īpaši būtisko nozīmi bankām un iespējamo sistēmisko ietekmi uz Eiropas banku sektoru. Eiropas Banku iestāde tiek aicināta uzņemties vadošo lomu, lai uzsāktu turpmāk aprakstītos pasākumus, dalītos pieredzē un koordinētu darbu ar Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādi un Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestādi.

- Eiropas Banku iestāde tiek aicināta veikt pirmo **pašreizējā stāvokļa novērtējumu**, kas ļautu kopumā identificēt dažādās ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu saistītās problēmas, kam ir būtiska nozīme no prudenciālās uzraudzības viedokļa, kā arī Savienības līmenī kartēt esošo praksi, lai iekļautu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas aspektus prudenciālajā uzraudzībā. Pašreizējā stāvokļa novērtējumā būtu arī jāieskicē iezīmes, kādas piemīt sadarbības mehānismiem, kas pastāv starp prudenciālās uzraudzības un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas iestādēm un struktūrām, gan dalībvalstu, gan pārrobežu līmenī. Tā rezultātā būtu jānoskaidro uzraudzības paraugprakse, kā arī iespējamie trūkumi.
- Pamatojoties uz pašreizējā stāvokļa novērtējumu, Eiropas Banku iestāde tiek aicināta pieņemt **kopīgus norādījumus**, sniedzot atbalstu Savienības prudenciālās uzraudzības iestādēm, lai tās varētu pienācīgi un konsekventi atskaitīties par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas riskiem savās darbībās. Jo īpaši

iestādei būtu jāizmanto esošās pilnvaras attiecībā uz pamatnostādņu un tehnisko standartu projektu izdošanu, lai precizētu, kā prudencialās uzraudzības iestādēm būtu to dažādajos instrumentos jāiekļauj nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas aspekti²¹. Norādījumos būtu jāuzsver veidi, kā uzlabot sadarbību visos uzraudzības procesa posmos.

- Eiropas Banku iestāde tiek aicināta arī **izanalizēt ietekmi, ko rada dažādās pieejas attiecībā uz kompetences sadalījumu**, īstenojot prudenciālo uzraudzību (t.i., piederības valsts kontrole, konsolidētā uzraudzība) un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas uzraudzību (t.i., uzņēmējvalsts kontrole, informācijas apmaiņa). Tam būtu jānodrošina norādes pārrobežu grupu prudenciālās uzraudzības iestādēm, identificējot attiecīgos darījuma partnerus nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas regulējumā.
- Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas jomā Eiropas Banku iestāde, vajadzības gadījumā koordinējot savu darbību ar divām pārējām Eiropas uzraudzības iestādēm, tiek aicināta cieši **pārraudzīt riska uzraudzības kopīgo pamatnostādņu īstenošanu**, lai veiktu turpmākus pasākumus saskaņā ieteikumiem, kas pausti Komisijas 2017. gada pārvalstiskā riska novērtējumā²². Eiropas uzraudzības iestādēm gaidāmajā kopīgajā atzinumā par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas riskiem Savienībā²³ būtu jāuzsver finanšu sektora stratēģiskie aspekti attiecībā uz nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu un saistītie konstatējumi, tostarp iespējamie veidi, kā novērst identificētos trūkumus, ja tādi ir.
- Turklāt Eiropas uzraudzības iestādes tiek aicinātas **paplašināt savas riska uzraudzības kopīgās pamatnostādnes nolūkā precizēt kopīgas procedūras un metodes**, lai nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas iestādes uzraudzītu un novērtētu, kā finanšu iestādes ievēro nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas noteikumus. Eiropas uzraudzības iestādes arī tiek mudinātas izdot būtiskas pamatnostādnes, sīki reglamentējot **sadarbību un informācijas apmaiņu** starp nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas un prudenciālās uzraudzības iestādēm, kā arī sekmējot nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas kolēģiju izveidi.
- Eiropas Banku iestādei būtu jāuzņemas nozīmīga loma, nodrošinot, ka tiek ievērots nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas regulējums. Tai būtu **jāveic stingra pārskatīšana attiecībā uz darbībām, ko veic nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas iestādes**, papildus tam sniedzot konkrētus ieteikumus šīm iestādēm un nodrošinot efektīvu turpmāko pasākumu mehānismu. Šajā sakarā Komisija pilnībā atbalsta Eiropas Banku iestādes nesenās iniciatīvas nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas pārskatīšanas jomā, kā arī tās turpmākos pasākumus saistībā ar Komisijas pieprasījumiem izmeklēt Savienības tiesību aktu pārkāpumus attiecībā uz nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu un mudina Eiropas

²² Komisijas ziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei par novērtējumu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas riskiem, kuri skar iekšējo tirgu un attiecas uz pārrobežu darbībām – COM(2017) 340 final.

²³ Kopīgais atzinums ir vajadzīgs saskaņā ar Direktīvas (ES) 2015/849 6. panta 5. punktu.

Banku iestādi pastāvīgi izmantot šos instrumentus, lai identificētu nepamatotu uzraudzības praksi.

- Attiecībā uz **sadarbības starptautiskiem aspektiem**, kuri attiecas uz jautājumiem, kas saistīti ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu, Komisija atbalsta **aktīvāku Eiropas Banku iestādes lomu un kontaktu veidošanu ar trešo valstu iestādēm** saskaņā ar tās pašreizējām pilnvarām. Tā tiek aicināta izstrādāt stratēģiju sadarbībai ar attiecīgām trešo valstu iestādēm, lai nodrošinātu, ka šādas iestādes pienācīgi un konsekventi ņem vērā Savienības intereses nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas jomā.

Eiropas Centrālās bankas darbība, pildot uzraudzības funkcijas

Līdz šim Eiropas Centrālajai bankai bija jāpaļaujas galvenokārt uz nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas valsts uzraudzības iestāžu atsaucību. Šobrīd prioritāte ir tāda, lai Eiropas Centrālā banka līdz 2019. gada 10. janvārim **noslēgtu daudzpusēju saprašanās memorandu** par informācijas apmaiņu **ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas uzraudzības iestādēm**, kā tas paredzēts piektajā direktīvā par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu.

Ir ļoti svarīgi, lai visas prudenciālās uzraudzības iestādes **precizētu praktisko kārtību**, kas skar ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu saistīto aspektu iekļaušanu prudenciālajā uzraudzībā, ņemot vērā Eiropas Banku iestādes pamatnostādnes. Vienotajā uzraudzības mehānismā ir arī **jāprecizē uzdevumu sadalījums** starp Eiropas Centrālo banku un valstu kompetentajām iestādēm, kuras palīdz Eiropas Centrālajai bankai veikt prudenciālās uzraudzības uzdevumus attiecībā gan uz nozīmīgām, gan mazāk nozīmīgām iestādēm.

3.3. SECINĀJUMI UN ILGTERMIŅA PERSPEKTĪVAS

Pašreizējās sistēmas nepilnības var novērst tikai tad, ja visas ieinteresētās personas rīkosies ātri un ciešā sadarbībā. Lai sekmīgi īstenotu iepriekš izklāstīto stratēģiju, būtiska būs visu pušu un visu līmeņu politiska apņemšanās.

Tāpēc Komisija aicina Eiropas Parlamentu un Padomi apstiprināt šajā paziņojumā izklāstītās darbības un vēlākais līdz 2019. gada sākumam pieņemt attiecīgos tiesību aktu priekšlikumus, tādējādi sperot izšķirošu soli ceļā uz noturīgāku sistēmu.

Lai gan valstu īstenotai nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas uzraudzībai joprojām būs būtiska nozīme cīņā pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un terorisma finansēšanu, ir jāapsver, vai pašreizējā situācija, kas pieļauj atšķirīgi transponētus noteikumus dalībvalstīs un atspoguļo asimetriju uzdevumu un kompetenču sadalē, veicina saskaņotu un dzīvotspējīgu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas uzraudzības sistēmai Savienībā. Varētu izpētīt dažādas iespējas, kā veikt turpmākas reformas. Komisija apsvērs šos jautājumus saistībā ar ziņojumu, ko tā ir pilnvarota sniegt saskaņā ar 65. pantu piektajā direktīvā par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu.

Šajā ziņojumā, ņemot vērā likumdošanas attīstību Parlamentā un Padomē attiecībā uz Eiropas uzraudzības iestāžu veikto pārskatīšanu, varētu ņemt vērā ilgtermiņa pasākumus, kas ierosināti apvienotās darba grupas izstrādātajā pārdomu dokumentā. Jo īpaši būtu jāapsver iespēja direktīvu par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu pārveidot par regulu, kas varētu noteikt saskaņotu un tieši piemērojamu Savienības tiesisko regulējumu attiecībā uz nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu. Varētu paredzēt arī dažādas alternatīvas,

lai nodrošinātu kvalitatīvu un konsekventu uzraudzību attiecībā uz nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu, vienotu informācijas apmaiņu un optimālu sadarbību starp visām attiecīgajām iestādēm Savienībā²⁴. Tas var nozīmēt, ka konkrēti uzdevumi, kas saistīti ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas uzraudzību, ir jāpiešķir Savienības struktūrai.

²⁴ Tostarp nodokļu jomā.